

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำกิจกรรม 5ส ของพนักงานบริษัท นิคอน (ประเทศไทย) จำกัด มีวิธีการดำเนินงานวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ พนักงานของบริษัท นิคอน (ประเทศไทย) จำกัด ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีพนักงานรวมจำนวน 8,746 คน (บริษัท นิคอน(ประเทศไทย) จำกัด. 2551 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

2. กลุ่มตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่างการศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากพนักงานบริษัท นิคอน (ประเทศไทย) จำกัด ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้การคำนวณจากสูตรของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane : 1973 : 42) กำหนดความคลาดเคลื่อน 5% และมีระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนี้

สูตร 
$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย  $n =$  จำนวนตัวอย่าง (คน)  
 $N =$  จำนวนประชากร (8,746 คน)  
 $e =$  ค่าความคลาดเคลื่อน(0.05)

แทนค่า 
$$n = \frac{8,746}{1 + (8,746 + (0.05)^2)}$$
  
$$= 382 \text{ คน}$$

ในการสุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota sampling) เพื่อศึกษากลุ่มตัวอย่างของพนักงานบริษัท นิคอนประเทศไทย จำกัด ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจำนวน 382 คน แต่เนื่องจากผู้วิจัยต้องการให้กลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อถือมากยิ่งขึ้นจึงเพิ่มกลุ่มตัวอย่างเป็น 405 คนโดยจำนวน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสุ่มตัวอย่าง

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัย คือ แบบสอบถาม พนักงาน บริษัท นิคอน (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือโดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดในการสร้างเครื่องมือ

ขั้นที่ 2. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารการวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่างๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 3. ข้อคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม สร้างแบบสอบถาม ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาวิเคราะห์

ขั้นที่ 4. สร้างแบบสอบถามเป็น 2 ตอน โดยใช้กรอบแนวคิดของการวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะเป็นแนวทางในการเขียนข้อคำถาม ดังต่อไปนี้

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย คำถามประเภทต่างๆ โดยแบ่งออกได้เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (Check list) ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานบริษัท นิคอน (ประเทศไทย) จำกัด จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามด้านความคิดเห็น ของพนักงานบริษัทนิคอน (ประเทศไทย) จำกัด ต่อระดับความสำเร็จในการทำกิจกรรม 5ส จำนวน 33 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการทำกิจกรรม 5ส ของพนักงานบริษัท นิคอน (ประเทศไทย) จำกัด

เกณฑ์วัดความคิดเห็น โดยมาตรฐานประมาณค่า (Rating scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับดังนี้

มีระดับความคิดเห็นด้วยมากที่สุด	5	คะแนน
มีระดับความคิดเห็นด้วยมาก	4	คะแนน
มีระดับความคิดเห็นด้วยปานกลาง	3	คะแนน
มีระดับความคิดเห็นด้วยน้อย	2	คะแนน
มีระดับความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด	1	คะแนน

กำหนดเกณฑ์สำหรับแปลความหมายสำหรับคะแนนเฉลี่ย (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2540 :156-157) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.20 – 5.00	หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.40 – 4.19	หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.60 – 3.39	หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.80 – 2.59	หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.79	หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ขั้นที่ 5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ภาษาที่ใช้และปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

ขั้นที่ 6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างเครื่องมือวิจัยและด้านการศึกษาจำนวน 3 ท่านคือ รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ จันทร์นิ คร.ปรีชา วรารัตน์ไชย และ รองศาสตราจารย์ ดร.ลำยอง ปลั่งกลาง เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาพร้อมทั้งพิจารณาความถูกต้องชัดเจนของภาษาที่ใช้

ขั้นที่ 7. วิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือโดยหาค่า IOC (Index of Item-Objective Concurrence) โดยวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะลงความเห็น จากนั้นนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาบันทึกแล้วหาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยจากคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ได้ เรียกว่า ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและจุดประสงค์จากการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยครั้งนี้ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญของข้อคำถามปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำกิจกรรม 5ส ของพนักงาน มีค่า IOC = 1 (เนื่องจากไม่มีการแก้ไขแบบสอบถาม)

ขั้นที่ 8. นำแบบสอบถามที่ผ่านความเห็นชอบแล้วไปทดสอบกับประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน คือพนักงานของบริษัท นิคอน (ประเทศไทย) จำกัด แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยมีเกณฑ์ตัดสินว่าถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าใกล้เคียงประมาณ 0.75 ขึ้นไปจะไม่แก้ไขแบบสอบถาม แต่ถ้ามีค่าต่ำกว่า 0.75 ก็จะทำการแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถาม ซึ่งผลจากการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ ครอนบาค ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รวมเท่ากับ 0.8652 ค่าความเชื่อมั่นดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์จึงถือว่าแบบสอบถามนั้นสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ได้

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. นำหนังสือจากหลักสูตรการบริหารหลักสูตร(MBA) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอความร่วมมือจากผู้จัดการฝ่ายบริหารของบริษัท นิคอน (ประเทศไทย) จำกัด ในเขตสวนอุตสาหกรรมโรจนะ
2. เข้าพบผู้จัดการฝ่ายบุคคลของโรงงานและอธิบายถึงรายละเอียดของแบบสอบถาม พร้อมทั้งขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลและช่วยแจกแจงแบบสอบถามให้กับพนักงาน เพื่อให้ข้อมูลหรือตอบแบบสอบถาม และนัดวันมารับแบบสอบถาม หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามและนำมาวิเคราะห์ประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS

### สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดดำเนินการโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ (SPSS) โดยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ค่าความถี่และร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ t – test , F – test และ LSD

1. ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อใช้อธิบายความถี่และร้อยละของข้อมูลที่ได้จาก แบบสอบถามตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานโดยใช้สูตร
2. ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) (Sample mean) เพื่ออธิบายค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำกิจกรรม 5ส
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เพื่อใช้อธิบายความเบี่ยงเบนของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำกิจกรรม 5ส

4. การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้การทดสอบ ค่า  $t$ -test สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำกิจกรรม 5ส ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบ 2 กลุ่ม

5. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ค่า  $F$ -test สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำกิจกรรม 5ส พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติทดสอบด้วยวิธี LSD